

Pohorelský hlásnik

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník VII.; JANUÁR 2011; - ZADARMO -

Vážení spoluobčania,

dovoľte mi, aby som sa Vám na prelome rokov, pri príležitosti začiatku nového roka prihovril. Máme za sebou ďalší rok tohto tisícročia, rok plný významných udalostí.

Nový rok nie je len údaj v kalendári, ale pre každého z nás znamená aj začiatok nových plánov, predsavzatí a určenie si nových cieľov, ktoré by sme počas nastávajúceho roka chceli uskutočniť v súkromnom i pracovnom živote. Je to však aj čas obzretia sa späť a zhodnotenia toho, čo sme uplynulý rok zažili, vykonali, či nestihli urobiť. Život človeka je sám o sebe pestrý a každého z nás postretili aj zlé dni neplnené trápením, smútkom a nezdarom, ako aj dni dobré, veselé, radostné a šťastné. A na tom dobrom je potrebné ďalej stavať, rozvíjať veci začaté a nebáť sa prekážok, ktoré určite počas nastúpenej cesty prídu. Aj samotná obec počas uplynulého roka prekonávala prekážky, ale tešila sa aj z dokončených diel a úspechov. Dúfam, že aj vy občania ste prežívali úspechy a všetky pozitívne udalosti, ako aj vykonané práce na zveľadňovaní obce s radosťou a záujmom. Pretože všetko sa robí pre zlepšenie a skvalitnenie života občanov, Vášho života v obci. Napriek hektickej dobe v ktorej žijeme, vyšším požiadavkám na ľudí, techniku a infraštruktúru a stále nedostatočným finančným zdrojom som presvedčený, že zveľadovať a zvyšovať úroveň kvality života v našej obci sa nám spoločnými silami darí.

Mnohé v našej obci je potrebné vybudovať, vylepšiť a skrášliť. Na to je však potrebné veľa úsilia, práce, jednaní, projektov, ale aj dobrej vôle, spolupráce, ochoty, pochopenia a tolerance.

Využívam túto príležitosť poďakovať sa všetkým, ktorí akoukoľvek formou a mierou prispeli k zveľadeniu našej obce, obohateniu jej kultúrneho i duchovného života, pretože budúcnosť obce je hlavne v rukách jej občanov.

Želám a prajem Vám viac krajších dní ako tých horších, viac lásky ako nenávisťi, viac hojnosti a radosti ako smútku a trápenia. Pevné zdravie a veľa úspechov v pracovnom i osobnom živote.

Ing. Jozef Kalman – starosta obce Pohorelá

Dňa 20. decembra 2010 sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva,

na ktorom staronový starosta Ing. Jozef Kalman a poslanci - zvolení vo voľbách 27.11.2010 - sa zložením sľubu ujali svojich funkcií.

Poslanci OZ potom schválili za sobášiacich Ing. Štefan Kráľ a Jána Šuleja. Za prisediacich Okresného súdu v Brezne schválili Ing. Ivana Pompu a Jána Šuleja.

Ďalej poslanci schválili vytvorenie komisií pri OZ a zvolili ich predsedov: komisia pre obchod a podnikanie - Ing. Jozef Baran, komisia pre financie - Ing. Štefan Kráľ, komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov obce - Matej Gandžala, komisia pre šport a kultúru - Ján Haluška, komisia pre sociálne veci a zdravotníctvo - Mgr. Jozef Šajša, komisia pre stavebné veci a verejný poriadok - Ing. Ivan Pompu, komisia pre územné plánovanie - Ing. Martin Lakanda.

Obecné zastupiteľstvo poverilo poslanca Ing. Jozefa Barana zvolávaním a vedením zasadnutia obecného zastupiteľstva v prípadoch podľa §12 ods. 2 prvá veta, ods. 3 tretia veta, ods. 5 tretia veta a ods. 6 tretia veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

V bode Rôzne poslanci neschválili návrh na zníženie platu starostu obce.

PODÚJATIA V OBCI POHORELÁ

JANUÁR

8.1. MAJSTROVSTVÁ POHORELEJ V STOLNOM TENISE

stolnotenisový turnaj mužov a žien (i mládeže)
(OZ OPORA, J.Pompura)

15.1. VOLEJBALOVÝ TURNAJ „O PUTOVNÝ POHÁR STAROSTU“

18. ročník volejbalového turnaja obcí pri
príležitosti 66. výročia oslobodenia obce Pohorelá
(OZ OPORA, J.Pompura a VS GAD, P.Pletka)

28.1. PIETNY AKT

pri pamätníku obetí oboch svetových vojen
pri príležitosti 66. výročia oslobodenia obce
(Obecný úrad a ZO SZPF, J.Lakanda)

MAREC

12.3. PIETNY AKT

pri hrobách rubárov -obetí lavínového nešťastia
(OÚ Pohorelá+OZ OPORA)

13.3. NOHEJBALOVÝ TURNAJ

Majstrovstvá Pohorelej 3-členných družstiev
„Memoriál pohorelských rubárov“ -17. ročník
(OZ OPORA, J.Pompura)

CELOROČNE:

NÁCVIKY A TRÉNINGY V TELOCVIČNI:

Pondelok 14:30 – 16:00

FLORBAL

(kontakt: Mgr.Jozef Šajša)

Pondelok 17:00-18:30 a Štvrtok 19:00 – 20:30

AEROBIK

(kontakt: Janka Ďubrová)

Pondelok 18:30 – 20:00

FUTBAL

(kontakt: Ján Krupa)

Utorok 13:30 – 14:30

DFS MLADOSŤ – mladší žiaci

(kontakt: Mgr.Mária Huťová)

Štvrtok 14:30 – 16:00

DFS MLADOSŤ – starší žiaci

(kontakt: Mgr.Gabriela Kanošová)

Utorok 14:30-16:30 a Streda 13:30 – 15:00

FUTBAL – tréning - žiaci

(kontakt: Mgr.Jozef Šajša)

Streda 15:00 – 18:00

TANEČNÁ ŠKOLA J.Fábora

(kontakt: 0911218459)

Piatok 16:00 – 18:00

NOHEJBAL – tréning

(kontakt: Ľubo Lihan)

Piatok 18:00 – 20:00

VOLEJBAL – tréning

(kontakt: Peter Pletka, Ján Tlučák)

26.12.2010 SA USKUTOČNIL

VIANOČNÝ TURNAJ V RAPID ŠACHU

ktorý zorganizoval ŠK ORLOVÁ Pohorelá
Výsledky: 1. miesto Banduka Željko, 2. Michalička Milan,
3. Puškár Ján 7. Baloha František, 14. Kanoš Jozef, 16.
Hazák Slavomír, 17. Kotočová AnnaMária, 19. Čupka Ján

1. VIANOČNÝ FLORBALOVÝ TURNAJ

Pohorelá, 28.12.2010 – výsledky

Rastúcu popularitu tohto dynamického športu potvrdila
i bohatá účasť na prvom ročníku turnaja, ktorý
organizovala skupinka športových nadšencov na čele
s M.Simanom koncom minulého roka v našej telocvični.

Výsledky: 1. Galamuta (Maroš Siman, Andrej Polák, Ján
Siman, Jozef Pompura)
2. Borovičtan (Jaroslav Haľak, Jozef Kanoš,
Jozef Siman, Michal Tlučák)
3. Duriči (Jakub Štuber, Ondrej Syč, Andrej
Cholvadt, Peter Uriáš, Andrej Balog)

Termíny zberu komunálneho odpadu

2. január	26. január	2. február	16. február
-----------	------------	------------	-------------

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili
pred brány už deň vopred,
pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

11.-12. január	8.-9. február
----------------	---------------

Žiadame občanov, aby vykladali
len plné a zaviazané vrecia.
(Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa
zmenšil ich objem)

Zápis predškolákov do 1. ročníka

základnej školy sa uskutoční **v stredu 2. februára 2011 o 14:30 hod.**
v budove riaditeľstva Základnej školy s materskou školou Pohorelá.
Týka sa to predškolákov, ktorí do 1. septembra dovŕšia šiesty rok veku.

Každý predškolák musí podľa odborníkov pred vstupom do školy vykazovať určité znaky zrelosti.
Medzi ne patrí okrem dosiahnutého veku či fyzickej zrelosti aj psychická zrelosť.
Predškolák už má poznať farby, tvary, vie kresliť a preferuje jednu ruku. Vie povedať svoje meno,
priezvisko a adresu, ovláda detské riekanky a piesne, dokáže hovoriť o svojich zážitkoch.
Odlišuje hru od povinnosti. Má byť aj citovo a sociálne zrelý, teda odolný voči frustrácii.

"Kto tvorí s láskou, neníči"

Pod týmto mottom prebiehal už 16. ročník koledníckej akcie spojenej
so zbierkou „Dobrá novina“. V našej obci sa do akcie zapojilo 24 detí –
koledníkov a 10 sprevádzajúcich osôb a pomocníkov. Koledníci rozdelení
do 6 skupín navštívili 337 domácností, spolu vykoledovali 1.586,- €.

Chcela by som sa poďakovať všetkým, ktorí sa do tejto akcie zapojili. Deťom, ktoré boli
ochotné svoj voľný čas obetovať na takúto skvelú vec, ich rodinám, že im to dovolili,
duchovnému otcovi, že nám dal požehnanie, pani katechétku Helenke Janoškovej za
oslovenie detí a nakoniec všetkým ľuďom, ktorí vpustili deti do svojich domovov, aby im
tieto mohli odovzdať radosť z narodenia Ježiška a tiež prispeli finančným obnosom na
zbierku Dobrej noviny. Tak sme mnohým ľuďom spríjemnili čas Vianočných sviatkov a
zároveň sme aj pomohli dobrej veci. Mnohým sa od dotatia tisli slzy do očí a toto je pre nás
tou najväčšou odmenou, keď vidíme, že prinášame radosť, pomáhame prekonávať samotu,
opustenosť.

Čo to vlastne Dobrá novina je? Je to zbierka na pomoc DEŤOM v afrických krajinách. Z
financií, ktoré sa vyzbierajú sú podporované rôzne projekty na výstavbu škôl, nemocníc,
vodovodov v oblastiach, kde nie je pitná voda, aby sme aj týmto deťom umožnili vzdelávať
sa, aby nemuseli žobovať a zomierať na rôzne choroby, hlad, ale aby aj oni dostali šancu na
lepší život. Zdôrazňujem deťom, pretože deti nie sú zodpovedné za činy a ľahostajnosť, či
lenivosť svojich rodičov. Prehľad projektov, ktoré boli podporené Dobrou novinou je na
stránke www.dobranovina.sk.

- Zuzana Pompurová – koordinátorka pre Pohorelú -

„Hľadáme futbalovú hviezdu“ FINÁLE

Dňa 11.12.2010 sa v telocvični ZŠ v Brusne
uskutočnilo oblasťné finále ligy prípraviek (žiaci 1. – 4. ročníka
ZŠ) organizované Oblasťným futbalovým zväzom BB a
Centrom voľného času v Brusne pod názvom „Hľadáme
futbalovú hviezdu“. Do tohto turnaja postúpilo iba 6
základných škôl breznianskeho a banskobystričského regiónu.
Hralo sa systémom „každý s každým“. Zápasu mali vynikajúcu
úroveň a hrali sa vo výbornej atmosfére.

Naši žiaci boli na svojom prvom veľkom turnaji a ich
hru veľmi ovplyvnila nervozita a tréma z nového prostredia i
z množstva ľudí a fanúšikov. Patrí im však veľká vďaka za
výbornú reprezentáciu našej školy a obce, keď v silnej
konkurencii obsadili vynikajúce 4. miesto. Turnaj prišli
podporiť aj súčasní futbalisti Michal Pánčík (FK Dukla Banská
Bystrica) a Michal Ďuriš (Viktória Plzeň), ktorí rozdávali malým
futbalovým nádejom podpisy. Ďalší takýto turnaj by sa mal
uskutočniť na jar, a to po odohratí ďalších skupinových
zápasov. Naším futbalovým hviezdám prajeme pevné zdravie,
veľa chuti do tréningu, mnoho strelených gólov v sieti súpera
a veľa krásnych športových zážitkov a úspechov. – Mgr.J.Šajša -

17. ročník volejbalového turnaja

O PUTOVNÝ LOPÁR

Šport a dobrá nálada vládli 26. decembra v telocvični
v Pohorelej. Konal sa tu už 17. ročník tradičného
športovo-spoločenského vianočného stretnutia
„Pohoreľcof, Pohoreľčanov a návštevníkov Pohorelej
– volejbalový turnaj ulíc „O putovný lopár“, ktorý
organizovalo OZ OPORA Pohorelá a VS GAD
Pohorelá za pomoci Obce Pohorelá a fy Brantner
Gemer, Pivovary Topvar, Komunálna poisťovňa
a Masiarstvo P.Rusnák. 5 zúčastnených družstiev
odohralo turnajovým systémom „každý s každým“
spolu 10 zápasov. Víťazom tohtoročného turnaja
sa stalo družstvo „Clementisova“ (v zložení Ján
Buvala, Marek Buvala, Jozef Hazák, Zuzana
Mikolajová, Ján Tlučák, Lenka Tlučáková) pred
družstvami „Kpt.Nálepku“ a „Fotbal“. Ocenení boli
aj najlepší smečiar – Jozef Hazák, najlepší nahrávač
– Michal Tlučák a najlepší hráč – Ján Tlučák.
Vyzdvihnúť treba i tohtoročnú mnohonásobnú účasť
nežnejšieho pohlavia nielen v publiku, ale aj na
hracej ploche.

PODÁVANIE PRIZNANÍ K DANI Z NEHNUTEĽNOSTÍ

Daňovníci dane z nehnuteľností podľa § 19 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“) nie sú povinní každoročne podávať daňové priznanie. Daňové priznanie je povinný podať iba ten daňovník, ktorému v priebehu zdaňovacieho obdobia vznikla daňová povinnosť.

Daňová povinnosť vzniká daňovníkovi **nadobudnutím vlastníckeho práva** (napr. na základe kúpnej zmluvy, darovacej zmluvy na základe osvedčenia o dedičstve alebo rozhodnutia súdu o dedičstve, vyvlastnením a pod.), **na základe nájomnej zmluvy alebo na základe užívania nehnuteľnosti**. Daňovníkovi vzniká daňová povinnosť **aj z dôvodu zmeny skutočností rozhodujúcich na vyrubenie dane** napr. na základe právoplatného stavebného povolenia, ktorým bol určený stavebný pozemok, z dôvodu zániku daňovej povinnosti k jednej z nehnuteľností, pričom daňová povinnosť k iným nehnuteľnostiam naďalej trvá a pod.

Za zmenu skutočností rozhodujúcich na vyrubenie dane sa nepovažuje zmena sadzieb dane z nehnuteľností, zmena hodnoty pôdy alebo pozemku, zmena oslobodenia od dane z nehnuteľností alebo zmena zníženia dane z nehnuteľností, zmena vekovej hranice občanov, ktorú správca dane určil vo všeobecne záväznom nariadení.

Ak daňovníkovi vznikla daňová povinnosť alebo došlo k zmene skutočností rozhodujúcich pre vyrubenie dane, je povinný **podať daňové priznanie príslušnému správcovi dane tej obce, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza, do 31. januára toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla daňová povinnosť, podľa stavu k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Iba v prípade nadobudnutia nehnuteľností vydražením je daňovník povinný podať daňové priznanie v priebehu zdaňovacieho obdobia, a to v lehote 15 dní odo dňa vzniku daňovej povinnosti.** Daňová povinnosť v prípade vydraženia vzniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom sa vydražiteľ stal vlastníkom nehnuteľnosti.

Daňové priznanie daňovník podáva na tlačíve, ktorého vzor vydalo Ministerstvo financií SR, a to osobitne za pozemky, stavby a byty. Daňovník je povinný v daňovom priznaní uviesť všetky skutočnosti rozhodujúce na výpočet dane a daň si sám vypočítať. Tlačivá a VZN sa nachádzajú na Obecnom úrade v Pohorelej aj na internetovej stránke obce.

Ak daňové priznanie podáva fyzická osoba, je povinná uviesť svoje meno, priezvisko, titul, adresu trvalého pobytu, rodné číslo. Ak daňovník podá daňové priznanie po lehote ustanovenej zákonom o miestnych daniach, **správca dane mu môže** podľa § 35 ods. 4 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) uložiť pokutu; ak ide o fyzickú osobu, najmenej 6,63 eura a ak ide o právnickú osobu, najmenej 66,38 eura.

Ak daňovník nepodá daňové priznanie k dani z nehnuteľností v zákonom stanovenej lehote a správca dane vyzve daňový subjekt na jeho podanie a daňovník nepodá daňové priznanie ani v lehote uvedenej vo výzve, správca dane môže uložiť pokutu podľa § 35 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb., ak ide o fyzickú osobu, najmenej 6,63 eura a ak ide o právnickú osobu, najmenej 66,38 eura.

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ SA PLATÍ DO 31. MARCA

DAŇ ZA PSA SA PLATÍ DO 31. JANUÁRA

- Daň za psa platí fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom psa alebo držiteľom psa staršieho ako 6 mesiacov. Základom dane je počet psov. Daň za jedného psa je vo výške 2,40 € za rok.
- Daňová povinnosť vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho v mesiaci, keď daňovník nadobudol psa a zaniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom daňovník už nie je vlastníkom alebo držiteľom psa.
- Daňovník je povinný písomne oznámiť psa, ktorého nadobudol a pes dovŕšil vek 6 mesiacov, a to do 30 dní od vzniku daňovej povinnosti a v tejto lehote zaplatiť daň za zdaňovacie obdobie alebo pomernú časť dane za zostávajúce mesiace príslušného zdaňovacieho obdobia.
- Ak daňová povinnosť zanikne v priebehu zdaňovacieho obdobia a daňovník to písomne oznámi správcovi dane najneskôr do 30 dní odo dňa zániku daňovej povinnosti, správca dane vráti pomernú časť dane za zostávajúce mesiace zdaňovacieho obdobia, za ktoré bola daň zaplatená. Písomné oznámenie sa doručuje dvojmo na obecný úrad. Daň za psa obec po prvýkrát vyrubí platobným výmerom. V ďalších zdaňovacích obdobiach je daň za zdaňovacie obdobie splatná bez vyrubenia do 31. januára príslušného zdaňovacieho obdobia.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

93 rokov

4.1. Jozef Baksa, Poh.Maša 79

91 rokov

25.1. Júlia Vojtková, Kpt.Nálepku 9

82 rokov

17.1. Anna Syčová, Jánošíkova 423

81 rokov

12.1. Anna Puťošová, Jánošíkova 449

13.1. Mária Simanová, Hviezdoslavova 52

27.1. Mária Fukoňová, Kpt.Nálepku 309

27.1. Karol Petro, Partizánska 535

75 rokov

20.1. Anna Kanošová, Clementisova 838

70 rokov

4.1. Anna Syčová Kriváňová, Kpt.Nálepk102

65 rokov

27.1. Mária Maťušová, Kpt.Nálepku 184

60 rokov

1.1. Mária Vaslíková, Poh.Maša 70

3.1. Mária Balážová, Orlová 633

8.1. Anna Ščavinová, Kpt.Nálepku 139

25.1. Júlia Simanová, Nová 370

29.1. Stanislav Mok, Poh.Maša 50

MLADOMANŽELIA

17.12. Karin Fábriová, Krompachy
a Martin Gavura, M.R.Štefánika 692

28.12. Dominika Lavříková, Želovce
a Peter Hudák, Clementisova 775

ZOMRELÍ

Cecília Pušková, rod.Berkyová
Za Hronom 830
(* 8.3.1932 - † 12.12.2010)

Mária Krajčíková, rod.Refková
Nová 376
(* 10.8.1919 - † 15.12.2010)

František Kanoš
Kpt.Nálepku 73
(* 19.8.1934 - † 18.12.2010)

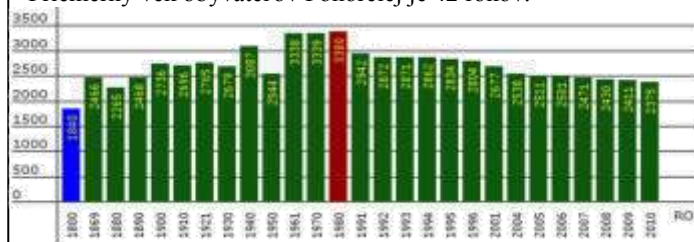
Milan Kalman
Za Višok 234
(* 10.9.1947 - † 24.12.2010)

Obyvateľstvo Pohorelej v roku 2010

V roku 2010 sa narodilo 15 detí (7 chlapcov, 8 dievčat), prisťahovalo sa 17 obyvateľov (5 mužov, 12 žien). V priebehu roka zomrelo 35 obyvateľov (21 mužov, 14 žien), odsťahovalo sa 43 obyvateľov (19 mužov, 24 žien). Sobášov bolo 7, rozvodov 3.

K 31.12.2010 mala Pohorelá 2375 obyvateľov (z toho 1101 mužov a 1274 žien).

Priemerný vek obyvateľov Pohorelej je 42 rokov.

Obyvateľstvo podľa časti obce		
počet	Pohorelá	Poh. Maša
k 1.1.2010	2109	312
narodení	15	0
(z toho Za Hronom 5)		
zosnulí	31	4
(z toho Za Hronom 3)		
prisťahovaní	17	0
(z toho Za Hronom 0)		
odsťahovaní	39	4
(z toho Za Hronom 3)		
k 31.12.2010	2071	304
(z toho Za Hronom 157)		
		(z toho DSS 101)

Obyvateľstvo podľa veku			
veková skupina	počet	ženy	muži
do 6 rokov	99	46	53
od 6 do 15 r.	164	70	94
od 15 do 18 r.	70	34	36
od 18 do 30 r.	361	190	171
od 30 do 40 r.	383	200	183
od 40 do 50 r.	329	178	151
od 50 do 60 r.	393	209	184
od 60 do 70 r.	298	159	139
od 70 do 80 r.	193	129	64
od 80 do 90 r.	77	53	24
nad 90 r.	8	6	2

Karol Vosko: O POHORELSKOM NÁREČÍ – X.

V decembrovom vydaní som sa pokúsil pobaviť Vás pohoreľskou rýmovanou vinšovačkou. Musím však povedať, že to nebol môj prvý pokus o rýmy. Pred tridsiatimi rokmi som pri oslave 50-ky svojich rovesníkov vítal skladankou po pohoreľsky takto:

- 1) Po telíkich rokoch rad vas šytkich viďim
a pohoreľčyne užyt' si nebrid'im.
- 2) Ved' takich slof hrdych jakimi gvarimy
neuslyšyš' nikde. A s tym se hrd'imy.
- 3) Pres tēgo našgo „G“ je to vec na gada,
Jako pres stromčēkof ovocna zahrada.
- 4) Bo keď se zyjďemē čy v Prahi, čy v Čadcy,
Po svojmu t'ľapamē jak spravn'i gad'aci.
- 5) Ale roki leťo, nova doba tuje,
ňanko s vnučatkami tľumač potrebuje.
- 6) Choc sō Pohoreľci, majō dva jazyky
- vnuk zmodernizovany, ňanko trime zvyky.
- 7) Vnuk vē čo to laser, gigadžaul čy štylka,
ale ňevā čo to frōmbija s cēďilka.
- 8) Ňevā čo to apštok, buksa, švinga, tul'aj,
na jakēsik „Ladē“ t'isicē utuľa.
- 9) Ňevā čo kolotka, čo na lyškē muki,
Añi na kol'iboch čo volali suky.
- 10) Ňevā čo handrluk, čo falečnē jarmo
O trojnoch a krampľoch už aj gravet' darmo.
- 11) Ňechuťo mu škorce, polavane kvaki,
pyta samē stejky, šutemin dajaki.
- 12) Čyr mu nepasuje, ber ego na spaňa,
Anglicke bifteki, debrecinske zgaňa
- 13) Kruťanka mu smrd'i, dohan ščype očy,
Na francuski martel vyval'uje očy.
- 14) Čo to terefandy aňi ňechyrje,
načpš mu to ved'eť, keď sē to ňepije.

- pokračovanie -

Z obcej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

ZAZNAMY Z ROKU 1935 – PŮVOD OBYVATELSTVA OSADY:

Obyvatelia osady sú iného pôvodu ako občania Pohorelej, to už aj podľa povahy, spôsobu života, reči a mnohých iných znakov je patrné. Títo boli pozvaní kolonizátorom – panstvom, ktoré zakladalo na Horehroní viac priemyselných podnikov a potrebovalo k práci v nich ľudí ako tak, so železiarskym priemyslom oboznámených. Niektorí sem prišli z obcí nižšie Brezna sa nachádzajú; z Valaskej; z Hronca, iných povolali až zo Štýrska ako tomu nasvedčujú ešte dnes nemecké mená niektorých občanov. Títo sa však nielen rečou, ale aj svojimi zvykmi celkom prispôbili a splynuli s tu žijúcimi Slováckmi.

1941 – ZMENA V RÍMSKO-KATOLÍCKEJ DUCHOVNEJ SPRÁVE: Po dvojročnom pastoračnom účinkovaní odišiel z príkazu nadriadených cirkevných úradov výborný kazateľ a organizátor cirkevného života a spolčovník p. Alexander Horák, rodák z Halčiča pri Lučenci, do Budapešti, aby tu spravoval novosriadený Spoloč. sv. Vojtecha pre Slovákov v Maďarsku. Pred odchodom dlho uvažoval, či miesto správcu Spolku sv. Vojtecha v Budapešti má prijať, lebo maďarská vláda žiadala od vyslaného kňaza do tohto úradu zrieť sa štátneho občianstva Slovenskej republiky a prijať maďarské štátne občianstvo. Biskupský úrad v Rožňave však vyhlásil si práve menovaného, poznajúc ho ešte zo seminára a neskoršie z pôsobenia ako profesora – katechetu na rožňavskom gymnáziu a naliehal na neho, aby túto dôležitú funkciu k duchovnej záchrane Slovákov v Maďarsku predsa len prijal. Súč. poslušným kňazom, rozhodol sa i napriek strate slovenského štátneho občianstva slúžiť veľkej slovenskej skupine a odtrhnutej rodine slovom i písmom. A preto dňa 27. januára 1941 po rozlúčke s farníkmi odišiel za svojim poslaním.

OP. ŠTEFAN KAŠAJ – PRÍCHOD: Na jeho miesto menoval biskupský úrad v Prešove správcu fary vo Veľkej Suchej dp. Štefana Kašaja, rodáka z obce Kšín na Orave. Do Pohorelej prišiel 30. januára 1941. Pri príchode ho vo farskej budove menom obce privítal vládny komisár Juraj Šťavina za prítomnosti niekoľkých popredných občanov. Miestny odbor Matice slovenskej usporiadal na počesť novoprišlého p. farára večierok, na ktorom ho menom MS vreľými slovami privítal podpredseda odboru MS Anton Perich. Ako katechetu rímskokatolíckeho náboženstva na učiteľskej porade privítal ho riaditeľ školy Koloman Piňjar a v každej triede zvlášť jeden žiak.

KURZ VELITELOV HG V BANSKEJ BYSTRICI: Hlavné veliteľstvo Hlinkovej gardy v Bratislave usporiadalo postupne na celom území Slovenska kurzy pre miestnych veliteľov HG. Pre okresy župy Banskobystrickej nariadilo tento kurz na dni 21.-23. januára 1941 v Banskej Bystrici. Za miestnu HG účastnil sa tohoto ideového a praktického kurzu miestny veliteľ HG Koloman Piňjar. Ubytovanie a strava boli vo vojenských kasárňach, celkom po vojenskom spôsobe. Po zakončení kurzu kurzisti v historickom sále Mestského domu v Banskej Bystrici složitli do rúk náčelníka štábu HG Otomara Kučalu prisahu.

1971. POČIS OBCE: tomto roku pribudlo v obci 14 nových rodinných domov, ktoré si občania postavili v individuálnej bytovej výstavbe. Je to rovnaký počet ako v roku 1970. Rodinné domy si postavili a začali v nich bývať: Pompura Milan, Baška Michal, Tlučák Juraj, Mikolajová Mária, Školník Ján, Putoš Jozef, Raši Jozef, Polák Rudolf, Zibník Jozef, Syč Jozef, Krajčík Jozef, Syčová Kristína, Krupa, Syč Ján.

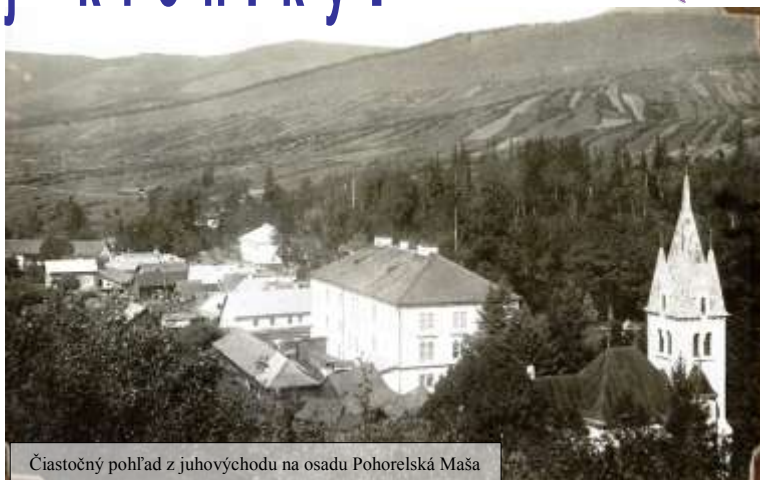
MNV uskutočnil dokončenie práce na budove pre poštový úrad, predajňu obuvy a opravovníu spotrebičov, rádii a televízorov. Poschodie tejto budovy bude využitie pre MNV a sobášnu miestnosť. V Pohoreľskej Maši stavebná skupina po závozu Omnia dokončila šesťbytovku a odovzdala do správy MNV. Byty v tejto bytovke sú zaradené do 1. kategórie.

POLITICKÝ A VEREJNÝ ŽIVOT: Verejný život v obci organizovala a riadila Rada Miestneho národného výboru. Funkciu predsedu MNV vykonával do voľieb s. Paroš Ján. Členmi Rady MNV do voľieb boli ss. Paľus Matej – podpredseda, Janošková Mária – tajomníčka, Rochovský Matej, Terek Juraj, Putoš Matej, Rochovský František, Šulej Ján – členovia. Hneď na začiatku roka došlo k zmene v zložení poslancov národného výboru. Z funkcie poslancov boli 1. januára uvoľnení ss. Barančok Július a Krušinský Ján, obaja z obvodov v Pohoreľskej Maši. Obvodov ostali až do voľieb neobsadené. Politický život i v tomto roku veľmi účinne organizovala a cielavedome riadila Dedinská organizácia Komunistickej strany Slovenska cez svoj výbor. Funkciu predsedu vykonával s. Matuš Juraj. Politicko výchovnou prácou, ktorú spolu organizovali Výbor DO KSS a Rada MNV, sa dosiahol vyšší stupeň bezvýhradnej podpory politiky Komunistickej strany Československa, ktorá v tomto roku oslávila 50-te výročie svojho vzniku.

OBYVATELSTVO: Počet obyvateľov v tomto roku ostal približne na úrovni minulého roka. Pohyboval sa medzi 3310 – 3320 osobami. Mužov je približne 1614 a žien 1706. Žien je o 92 viac. Nezmenili sa ani počty ekonomicky činných osôb, spolu ich je 1262, z toho mužov 806 a žien 456. V poľnohospodárstve je činných len 12 osôb, hoci v obci je takmer 884 poľnohospodárskych domácností. Mimo bydliska ale v okrese pracuje asi 440 občanov a mimo okresu 68. Najviac občanov pracuje v Omni v Pohoreľskej Maši a v Sigme v Závadke a v Novej Maši. Značný počet pracuje tiež v lesoch okolitých lesných správ a na rôznych iných pracoviskách.

O neustále stúpajúcej životnej úrovni svedčia údaje o vybavenosti našich občanov. Podľa sčítania, ktoré sa uskutočnilo minulý rok 1. decembra a podľa súčasného stavu vlastní občania 20 elektrických ohrievačov, 9 kuchynských elektrických sporákov, 12 plynových sporákov, 246 chladničiek, 273 práčiek, 339 televízorov, 28 kuchynských líniek, 30 kuchynských robotov, 45 vysávačov, 39 osobných áut, 47 garáží, 493 rádii.

I v tomto roku približne 25% žiakov, ktorí skončili povinnú školskú dochádzku, išlo na výberové školy. Aj na vysokých školách študuje značný počet študentov.

Čiastočný pohľad z juhovýchodu na osadu Pohoreľská Maša